

af andre Planer, der har været fremme. Fra Augustenborg Byraad er der indgivet en meget indtrængende Henvendelse til Regeringen, specielt Sundhedsministeren, om at han vil have sin Opmærksomhed henvendt paa Slottets Anvendelse, og jeg benytter her Lejligheden til at yde denne Henvendelse min Støtte.

Af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen blev der ligeledes fremdraget forskellige kirkelige Spørgsmaal Sønderjylland vedrørende. Jeg nævner her paa ny Spørgsmaalet om den sønderjydske Kirke-tiende, der jo efter en tysk Lov kunde afløses. Det var ganske frivilligt, og i mange Sogne har man benyttet sig af Muligheden for at faa afløst paa et Tidspunkt, da Marken stod meget lavt, i 1917—18, og man derfor under billige Vilkaar kunde afkaste denne Forpligtelse. Men paa andre Ejendomme ligger den fortsat som en Særskat. Allerede i 1922 blev dette Spørgsmaal rejst ved en Henvendelse til Regeringen, og ved forskellige Lejligheder, saaledes særlig under Finanslovdebatten i Fjor, blev Spørgsmaalet paa ny fremdraget af det daværende Medlem af dette høje Ting, tidligere Minister H. P. Hanssen og mig. Der er her en stor Ulighed. Ikke alene er Kirketienden afløst i nogle Sogne, i andre ikke, men indenfor et og samme Sogn hersker der stor Forskellighed, og den daværende højtærede Kirkeminister gav — det vil ses i Folketingstidenden for afvigte Samling Sp. 1038 — Tilsagn om at lade „foretage en Undersøgelse af, hvorledes hele dette Forhold ligger, for at det kan forsøges, om en almindelig Ordning er paakrævet og gennemførlig“. Jeg tillader mig at rette det Spørgsmaal til den højtærede Kirkeminister, hvad der er kommet ud af denne Undersøgelse, og hvorledes det for Tiden forholder sig med hele denne Sag. Der har om den været afholdt et Møde i Sommersted i September Maaned i Aar, ved hvilket ogsaa den højtærede Statsminister i sin Egenskab af sønderjydske Rigsdagsmand var til Stede, men hvor jeg desværre var forhindret i at komme til Stede paa Grund af, at jeg paa daværende Tidspunkt som Medlem af Regeringsdelegationen opholdt mig i Genève.

Et andet kirkeligt Spørgsmaal er ligeledes strejft af det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen, nemlig de store Tab af Kirkekapitalerne, som er en Følge af Markens Sammenbrud. Der er her ikke Tale om Præsteembedskapitalerne, jeg tænker kun paa Kirkekapitalerne. Der er jo om begge Spørgsmaal i April Maaned i Aar

rettet en Henvendelse til den højtærede Kirkeminister, som han sikkert kender. Jeg skal ikke komme ind paa Enkeltheder her, men blot fremhæve et enkelt Punkt, som synes mig at give denne Henvendelse en særlig Karakter. Det er jo en Kendsgerning, at den Erstatning, som man for visse af de Kapitaler kunde opnaa ved de to tyske Rigslove af Juli 1925 om Værdiopskrivning, er gaaet tabt. Værdiopskrivningen af Rentebrevene er gaaet tabt ved, at den danske Stat i Henhold til den noksom kendte Traktat af 10. April 1922 mellem Danmark og Tyskland angaaende alle de Spørgsmaal, der fulgte af Overgangen af Suveræneteten over Nordslesvig fra Tyskland til Danmark, har begæret Rentebrevene indsendt til Indløsning i den værdiløse Mønt og saaledes, da der nu er blevet givet Hjemmel for en Værdiopskrivning, omfattende ogsaa Udlandet, har umuliggjort denne, hvorved der er lidt meget betydelige Tab for de kirkelige Fonds. Præsteembederne ejede tilsammen vistnok ca. 600 000 Mk., Kirke- og Degneembederne tilsammen 275 000 Mk., hvilket efter den nuværende Kurs af ca. 20 repræsenterer en Værdi af henholdsvis 120 000 og 55 000 Guldmark eller tilsammen i alle Tilfælde godt og vel 150 000 Kr. Jeg tillader mig at henstille, at den højtærede Kirkeminister tager velvilligt paa denne Sag og ser, om det er muligt at finde en Løsning.

Jeg skal derefter med nogle Bemærkninger vende mig til det ærede Medlem Hr. Schmidt. Det ærede Medlem Hr. Schmidts Tale var ikke saa lidt forskellig fra tidligere Taler, han har holdt her i Salen, ikke alene ved, at Tonen, som det vist allerede er bemærket af det ærede Medlem Hr. C. O. Pedersen, var en Kende skarper, end den har været i tidligere Aar — der var i alle Tilfælde i Talen indeholdt Ytringer, som var særdeles skarpe —, men ogsaa ved, at den i Modsætning til tidligere næsten udelukkende beskæftigede sig med praktisk-økonomiske Spørgsmaal, om end i stor Almindelighed, ofte i ret svævende Almindelighed, og at den næsten intet indeholdt om de kulturelle Spørgsmaal, som det ærede Medlem ellers altid har talt om ved Lejligheder som denne — disse strejfedes kun til Slut i nogle faa Bemærkninger. Det forekommer mig, at den Tale, det ærede Medlem holdt ved denne Lejlighed, var præget af det dobbelte Hensyn, som det ærede Medlem er nødsaget til at tage til sit noget uensartet sammensatte Vælgerkorps. Paa den ene Side udtalte nemlig det ærede Medlem en ubetinget Anerkendelse af den herskende Tendens i Regeringens Program, den